

Bruxelles, 8. svibnja 2024.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2016/0222(COD)

9021/24
ADD 1 REV 1

CODEC 1132
ASILE 60

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinaka) (prvo čitanje) – donošenje zakonodavnog akta = izjave

Izjava Republike Bugarske

Bugarska zahvaljuje španjolskom i belgijskom predsjedništvu na napornom radu tijekom pregovora s Europskim parlamentom koji su rezultirali dovršetkom reforme sustava azila.

Pozdravljamo politički dogovor koji su postigli suzakonodavci. Novim sustavom azila omogućit će se cjelovit i strukturiran zajednički europski odgovor te istodobno osigurati ravnoteža između solidarnosti i odgovornosti. Kao jedna od najizloženijih država članica u kojoj je stalno prisutan rizik od migracijske krize i koja ima povećane obveze za jamčenje pravilnog funkcioniranja schengenskog područja, Bugarska će se u duhu solidarnosti oslanjati na pravednu podjelu odgovornosti i potporu iz fondova Unije za provedbu novih pravila.

Bugarski Ustavni sud donio je 2018. odluku u kojoj se navodi da se Konvencijom Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji promiču pravni koncepti povezani s pojmom roda koji nisu u skladu s glavnim načelima sadržanima u bugarskom Ustavu i da joj je cilj razlikovati „spol” kao biološku kategoriju (žene i muškarci) i „rod” kao društveni konstrukt.

Bugarska je stoga zahvalna na naporima uloženima u rješavanje pitanja koja se postavljaju na nacionalnoj razini u odnosu na upotrebu izraza povezanih s rodom u nekim aktima koji su dio paketa zakonodavstva o azilu s obzirom na odluku Ustavnog suda Republike Bugarske.

Bugarska se ne protivi donošenju pakta o migracijama i azilu, ali želi naglasiti da će se terminologija povezana s rodom koja se upotrebljava u nekim aktima koji su dio paketa zakonodavstva o azilu tumačiti u smislu biološke kategorije (žene i muškarci).

Izjava Češke Republike

Češka Republika uviđa da je potrebna reforma postojećih pravila kojima se uređuje migracijska politika i politika azila EU-a. Nekoliko izazova, a posebno razvoj događaja od izbjegličke krize 2015. i 2016., pokazali su ranjivost našeg sustava, koji više nije održiv. Budući da bi samo zajedničko rješenje na razini EU-a moglo pružiti primjeren odgovor na pitanja s kojima se EU i države članice suočavaju zajedno i pojedinačno, cijenimo napore za uklanjanje glavnih nedostataka.

Tijekom pregovora o paktu o migracijama i azilu Češka Republika osobito je zagovarala ciljeve pojačane zaštite vanjskih granica radi sigurnijeg schengenskog područja kao i funkcionalnu ravnotežu između odgovornosti i solidarnosti.

Češka Republika posebno pozdravlja činjenicu da se konačnim kompromisom ne uspostavlja obveza premještanja državljana trećih zemalja iz drugih država članica ili trećih zemalja. Istodobno, iako cijeni druga poboljšanja postojećeg sustava, Češka Republika napominje da ishod međuinstitucijskih pregovora nije u potpunosti ispunio ambiciju mandata Vijeća te da je učinkovitost nekih instrumenata ugrožena dodatnim administrativnim opterećenjem za države članice, što dovodi do praktičnih poteškoća i povećanih troškova.

S obzirom na navedeno i u skladu s pristupom zakonodavnim aktima kao paketu, Češka Republika odlučila je suzdržati se od glasovanja o zakonodavnim instrumentima pakta. Ipak, Češka cijeni duh jedinstva EU-a i smatra da je ova prekretnica nova prilika da se uz pojačane napore nastavi s daljnjom reformom migracijske politike i politike azila EU-a, s posebnim naglaskom na vanjskoj dimenziji i inovativnim idejama u tom području.

Izjava Mađarske

Mađarska je i dalje čvrsto uvjerena da je potrebno razviti zajednički europski sustav azila čiji je cilj rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija, kojim se smanjuju i u konačnici uklanjaju poticaji za nezakonite migracije i odvraćaju osobe koje žele zloupotrijebiti sustav azila od ulaska u Europsku uniju te koji uključuje mogućnost razmatranja zahtjeva za azil u trećim zemljama na temelju načela izvanteritorijalnosti. Kako bismo mogli ostvariti te ciljeve, prije svega moramo uzeti u obzir činjenicu da se globalni migracijski izazovi ne mogu riješiti na teritoriju Europe te stoga ne bismo trebali uvoziti nerješive probleme, već pružati pomoć ondje gdje je to potrebno.

Kako bi se mogao razviti djelotvoran zajednički europski sustav azila, nužno je uspostaviti ravnotežu između odgovornosti i solidarnosti, no smatramo da u predloženim zakonodavnim aktima ta ravnoteža nije postignuta.

Čvrsto je stajalište Mađarske da je, osim sprečavanja sekundarnih kretanja, cilj izmjene Direktive o uvjetima prihvata poduprijeti učinkovitu provedbu postupka azila. Međutim, u razdoblju od 2018. do danas postalo je još očitije da se migracijski tokovi u Europu potiču i faktorima privlačnosti kao što su širok raspon koristi koje nudi trenutačni nacrt (olakšavanje pristupa tržištu rada i osiguravanje naknade za dnevne troškove u obliku novčanog iznosa) ili pretjerano fleksibilna pravila o zadržavanju tražitelja azila, koja samo potiču nezakonitu migraciju ekonomskih imigranata u Europu koji ne ispunjavaju uvjete za zaštitu.

Nadalje, Mađarska prepoznaje i promiče ravnopravnost žena i muškaraca u skladu s Temeljnim zakonom Mađarske te primarnim pravom, načelima i vrijednostima Europske unije, kao i obvezama i načelima koji proizlaze iz međunarodnog prava. Ravnopravnost žena i muškaraca sadržana je u Ugovorima Europske unije kao temeljna vrijednost. U skladu s njima i s nacionalnim zakonodavstvom Mađarska u relevantnim pravnim aktima pojam „rod” tumači kao da se odnosi na „spol”.

Naposljetku, u skladu s opetovanim pozivom Europskog vijeća, Mađarska i dalje ima čvrsti stav da je potreban konsenzus o djelotvornoj migracijskoj politici i politici azila bez stvaranja novih faktora privlačnosti.

Uzimajući u obzir navedene razloge, Mađarska ne može poduprijeti donošenje preinake direktive o uvjetima prihvata jer je ona neodvojivi element sustava koji je suštinski manjkav.

Izjava Republike Poljske

1. Vlada Republike Poljske cijeni napore koje Vijeće EU-a, Europski parlament i Europska komisija ulažu u postizanje kompromisa o sveobuhvatnom i odgovornom odgovoru Europske unije na izazove trenutačnih migracijskih procesa. Istodobno naglašavamo da vlada nije imala stvarnu priliku sudjelovati u pregovorima o paktu o migracijama i azilu.
2. Vlada Republike Poljske napominje da je moguće poboljšati upravljanje nekim aspektima sustava migracija i azila. Međutim, daljnja analiza pravnih akata u okviru pakta pokazuje da se njima ne rješava u dovoljnoj mjeri specifična situacija država članica koje graniče s Bjelarusom i Rusijom te su zbog toga te države članice pod stalnim i visokim pritiskom zbog umjetno stvorenih migracijskih ruta. U tom kontekstu vrijedi napomenuti da je Europsko vijeće u više navrata, među ostalim u svojim zaključcima od 14. i 15. prosinca 2023., naglasilo negativne posljedice fenomena instrumentalizacije migracija i osudilo instrumentalizaciju migranata koju treće zemlje provode u političke svrhe.
3. Stajalište je Vlade Republike Poljske da se paktom o migracijama i azilu ne osigurava prava ravnoteža između odgovornosti i solidarnosti te da bi moglo biti prostora za buduće sporove između institucija EU-a i država članica.
4. S obzirom na navedeno, Vlada Republike Poljske odlučila je glasovati protiv svih pravnih akata obuhvaćenih područjem primjene pakta.

Izjava Slovačke Republike

Slovačka Republika uviđa da je potrebna reforma zajedničkog europskog sustava azila. Uvelike cijenimo napore svih uključenih predsjedništava. Istodobno smo svjesni da postizanje kompromisa nije bio lak zadatak.

Međutim, ključno je da ne odustajemo od stajališta koja smo dugo zauzimali i izražavali.

Cijenimo činjenicu da je pakt usmjeren na rješavanje uzroka migracija u zemljama podrijetla, što može pomoći u ublažavanju pritiska na vanjske granice EU-a.

Smatramo da bi prioritet uspješne europske migracijske politike trebala biti dosljedna zaštita vanjskih granica EU-a, kao i djelotvorna politika vraćanja.

Poželjno je poduzeti sve mjere za sprečavanje nezakonitih migracija i istodobno pomoći onima kojima je potrebna međunarodna zaštita.

Uviđamo da se uglavnom odustalo od koncepta obveznih kvota za premještanje, ali nismo uvjereni da se predstavljanim prijedlozima postiže prava ravnoteža između solidarnosti i odgovornosti.

Solidarnost je važno načelo u upravljanju migracijama, ali vjerujemo da odluka o obliku solidarnosti uvijek mora biti u potpunosti u rukama države članice. Prijedlozi nažalost ne ispunjavaju taj zahtjev jer su financijski doprinosi obvezni ako se određeni broj tražitelja azila ne premjesti. Istodobno, ako su ispunjeni određeni uvjeti, kompenzacija u pogledu odgovornosti u skladu s Dablinskom uredbom također postaje obvezna. Ti su elementi snažni faktori privlačnosti i pružaju poticaje za sekundarnu migraciju.

S obzirom na navedeno Slovačka Republika glasa protiv podnesenih prijedloga u području solidarnosti – Uredbe o upravljanju azilom i migracijama i Uredbe o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila.

S obzirom na međusobnu povezanost svih podnesenih prijedloga, suzdržavamo se od glasovanja o ostalim prijedlozima.